

AV JANNEKE RISKILD
ØKSNES, SOKNEDIAKON I
ASKER

Diakonene må mer på banen når det gjelder forebyggende familiearbeid. Dette er konklusjonen som soknediakon Janneke Riskild Øksnes trekker etter at hun har avsluttet videreutdanning i SMP (Samtale med par). Hun er en av flere som har benyttet seg av Diakonforbundets stipendordninger. Hun ønsker nå at samarbeidet mellom diakoner og kirkens familievernkontorer blir styrket.

Diakoner og familiearbeid

Høsten 1996 kom jeg over en annonse i Diakonos som reklamerte for utdanningen SMP (Samtale med par). Det var et samarbeid mellom Den norske kirkes Presteforening (PF) og Kirkens Familievern, og var et tilbud til prester og andre ansatte (diakoner/kateketer) i kirken som har sjelesørgeriske/diakonale oppgaver. Selv er jeg utdannet diakon og har vært litt med i Navigatørens arbeid "Sammen i kjærlighet", og kjente på lysten til å lære mer om hva det vil si å "samtale med par". Til sammen på kurset var vi 8 teologer/prester, 1 diakon og 2 "andre". Jeg var heldig og fikk støtte fra Diakonforbundet (fikk ingen økonomisk støtte fra menigheten min).

Kurset tilsvarer 3 måneders fulltidsstudium, men ble fordelt på 4 ukerskurs gjennom hele året. Litteraturstudiet var på min. 1000 sider, vi skulle levere en selvvalgt prosjekt-oppgave, og motta veiledning – individuelt eller i gruppe – på til sammen 40 timer. Det ble forutsatt at man var i minst 50% stilling og hadde anledning til å anvende den tenkning og de arbeidsmetoder som presenteres i utdanningen.

Det var en ambisiøs pensumliste, og flere av oss strevde litt med å komme inn i den nye fagterminologien. Etter hvert ble det veldig interessant, og man skjønner at 3 måneder bare kan gi en liten innføring i hva familierapi er. Vi hadde om grunnleggende teori

(helhetsperspektivet – et paradigme for forståelsen av virkeligheten, Systemteori og kybernetikk, konstruktivisme, og familiens utvikling), ulike tradisjoner (den strategiske tradisjonen, den strukturelle tradisjonen, Milanotradisjonen og den narrative tradisjonen), personlige og kulturbestemte forestillinger omkring parforholdet, og sjelesorg eller terapi.

Det som for flere var "akilleshælen" var å få relevant praksis fra sin arbeidsplass. Mange hadde sjelesørgerisk erfaring med å snakke med en av partene i en konflikt, eller også enkeltsamtaler med par i konflikt, men å følge et par i konflikt over tid for å kunne "anvende den tenkning og de arbeidsmetoder som presenteres i utdanningen" var det få som kunne. Selv var jeg med i en veiledningsgruppe på et av KFs kontorer, og håpet på å få litt praksis derfra. Det var ikke enkelt, men på slutten av veiledningsperioden fikk vi sitte bak speilet, mens hver av oss fikk følge et par sammen med en terapeut foran speilet. Vi hadde to veiledere, slik at en satt sammen med en student og samtalte med paret, og en satt sammen med de resterende studentene og kommenterte det vi observerte. Dette var veldig nyttig, og jeg skulle ønske at vi kunne hatt mye mer av det.

De tankene jeg sitter igjen med etter kurset er bl.a. at det er viktig at også diakonene kommer mer på banen i dette arbeidet. På Samlivssenteret

på Modum introduserer de et kurs i forebyggende familiearbeid, PREP (Prevention and Relationship Enhancement Program). Jeg var på en samling i så måte, og savnet diakonene. Det var veldig mange familierapeuter der, men etter min mening burde diakonene og familierapeutene samarbeidet mer. Hvis familierapeutene skal bruke mye av sin tid til forebyggende arbeid, blir køene på kontorene enda lengre. Jeg skulle ønske at kirkens familievernkontorer kunne åpne for at diakoner kunne komme å hospitere, slik at kirkens folk også kunne bygge opp en kompetanse som de kan ta med seg ut i menighetene, bl.a. til å holde forebyggende kurs som for eksempel PREP. Et samarbeid mellom diakoner og familierapeuter om forebyggende arbeid er kanskje det ideelle. Selv vil jeg ta et sertifiseringskurs i PREP (det vil si at jeg kan bruke PREP-materiale og holde kurs), og håper på et samarbeid med et KF-kontor.

Vi trenger å få terskelen lavere når det gjelder å snakke om samlivsproblemer. Tenk om det kunne bli like vanlig å gå på et kurs om samliv, som det er å gå på et svangerskapskurs? Dette er en helt klar diakonal oppgave, og jeg vil herved utfordre flere diakoner til å ta opp hansken. Ta gjerne et SMP kurs, det gir en god innføring i hva familierapi handler om. Oppstart er i april -99, og søknadsfristen er 1.november. ●